

LCRM – Legal Resources Centre from Moldova

A new precedent jeopardizes the independence of judges in the Republic of Moldova

paik · Wednesday, February 1st, 2017

Pornind de la informațiile prezentate opiniei publice de către Procuratura Generală și Consiliul Superior al Magistraturii, organizațiile societății civile își exprimă profunda îngrijorarea în legătură cu impactul pe care îl poate avea urmărirea penală a unui judecător, autorizat pe 31 ianuarie 2017, de către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). Aceasta poate fi interpretată drept o persecutare pentru nerespectarea de către judecător a cerințelor procurorilor, ce va avea un efect dezastruos asupra independenței judecătorilor și a echității procedurilor penale.

La 31 ianuarie 2017, CSM, la solicitarea Procurorului General, a dat acordul pentru urmărirea penală a judecătorului Judecătoriei Chișinău, Dorin MUNTEANU. Acesta este acuzat, în temeiul art. 307 Cod penal, că a adoptat cu bună știință o hotărâre vădit ilegală. Lui i se impută că, la 9 decembrie 2016, a respins un demers al procurorului de prelungire a arestării unei persoane acuzate de escrocherie care a dus la exproprierea unui imobil. Ulterior, Curtea de Apel Chișinău a anulat hotărârea judecătorului Munteanu. Între timp, persoana învinuită a părăsit țara. Urmează a fi menționat că, după respingerea demersului de arestare, judecătorul Munteanu a scris o scrisoare la Procuratura Generală în care a menționat cărențele comise de procurorul de caz.

Conform unui [comunicat de presă al Procuraturii Generale](#) făcut la scurt timp după ședința CSM, hotărârea judecătorului de respingere a arestării este ilegală, deoarece se bazează pe declarațiile unui martor audiat „neîntemeiat”, precum și pe faptul că judecătorul a constatat că fapta incriminată nu reprezintă o escrocherie. Potrivit comunicatului, acest dosar este instrumentat în urma autosesizării procurorilor și nu a unei plângeri din partea victimelor infracțiunii.

Din comunicatul Procuraturii Generale reiese că Procuratura este nemulțumită de faptul că un judecător nu a acceptat demersul procurorului de arestare a unei persoane. Motivele invocate de procuratură pentru declanșarea procedurii penale, audierea „neîntemeiată” a unui martor și constatarea că fapta incriminată nu constituie o infracțiune, sunt contestabile. Codul de procedură penală obligă judecătorul care examinează cererile procurorului de arestare să verifice dacă fapta imputată reprezintă o infracțiune și să audieze martorii relevanți prezentați de apărare. În caz că fapta incriminată nu constituie o infracțiune, judecătorul este obligat de lege să respingă cererea de arestare. De asemenea, judecătorul este obligat să ia în calcul declarațiile martorilor atunci când decide asupra necesității arestării. În caz că procurorul nu a fost suficient de convingător în procedurile de arestare cu privire la riscul de eschivare sau elementele constitutive ale infracțiunii, aceasta este omisiunea procurorului și nu a judecătorului.

Comunicatul Procuraturii Generale sugerează că persoana învinuită a părăsit țara după respingerea solicitării procurorului de arestare. Acest aspect cu greu poate fi imputat judecătorului, deoarece prevenirea eschivării acuzațiilor este sarcina procuraturii și a poliției, dar nu a judecătorului.

Din comunicatul de presă nu rezultă că judecătorul este suspectat de corupție, ci doar de pronunțarea cu bună știință a unei hotărâri contrare legii. Simplul fapt al anulării unei hotărâri judecătorești de către instanța ierarhic superioară nu constituie un temei pentru urmărirea penală în temeiul art. 307 cod penal. Legea cere ca la baza anulării să stea acțiuni ilegale și ca aceste ilegalități să fi fost comise „cu bună știință”. CSM nu a oferit deocamdată clarificări cu privire la faptul cum a ajuns la concluzia preliminară că judecătorul a încălcat legea și că această încălcarea nu putea avea loc decât „cu bună știință”. Din contra, după cum este menționat mai sus, faptele prezentate de procuratură ne fac să credem că acțiunile judecătorului nu au fost ilegale.

În același context menționăm că, în decembrie 2016, Curtea Supremă de Justiție (CSJ) a solicitat Curții Constituționale să verifice constituționalitatea art. 307 Cod penal, în baza căruia este învinuit judecătorul Dorin MUNTEANU. Potrivit solicitării CSJ, cel puțin o parte din judecătorii CSJ nu sunt siguri dacă un judecător poate fi urmărit penal în baza art. 307 Cod Penal, fără a-i fi atinsă independența.

De menționat este faptul că, chiar și până la 31 ianuarie 2017, existau întrebări serioase față de modul de examinare a cauzelor penale de către judecătorii din Republica Moldova. Rata de achitare în Republica Moldova nu depășește 3%, cu mult sub media țărilor cu o democrație avansată. Mai mult, rata de admitere a demersurilor de arestare a procurorilor este constant mai mare de 75%, în pofida criticilor Curții Europene a Drepturilor Omului că în Republica Moldova arestul se aplică prea des și nemotivat, iar rata de admitere a demersurilor de autorizare a interceptărilor este de peste 98%.

Considerăm solicitarea și acordul de urmărire penală a judecătorului Munteanu ca un atac la independența judecătorilor. Prin astfel de acțiuni se instaurează frica în rândul judecătorilor care nu vor lua decizii inconvenabile procuraturii. Aceasta scade și mai mult șansa că procedurile penale abuzive vor finaliza cu achitarea persoanelor nevinovate.

În vederea spulberării aparențelor că inechitatea urmăririi penale a judecătorului Dorin MUNTEANU, îndemnăm CSM să facă publice toate materialele pe care le deține cu privire la această procedură, inclusiv demersul Procurorului General și hotărârea adoptată.

Societatea civilă reiterează că cauza judecătorească Domnica MANOLE a fost intentată în temeiul aceluiași articol din Codul penal. Deși au trecut mai mult de 6 luni de la autorizarea urmăririi penale împotriva ei, cauza încă nu a fost transmisă în instanța de judecată.

[Textul integral al declarației disponibil aici.](#)

Organizațiile semnatare:

1. Ambasada Drepturilor Omului;
2. Asociația „Promo-LEX”;
3. Centrul de Resurse Juridice din Moldova;
4. Institutul pentru Politici și Reforme Europene.

This entry was posted on Wednesday, February 1st, 2017 at 4:25 pm and is filed under [News](#). You can follow any responses to this entry through the [Comments \(RSS\)](#) feed. Both comments and pings are currently closed.